

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูลแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาข้อมูลแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านความมั่นคงในการทำงาน ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่ง หน้าที่การงาน และด้านการได้รับความสำเร็จ

2. ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามขนาดขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และประสบการณ์ในการทำงาน พบร้า ครูที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาด และมีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ สรุปได้ดังนี้

3.1 ด้านนโยบายและการบริหารงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการกำหนด โครงสร้างการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้ชัดเจน มีการกำหนดนโยบายต่าง ๆ ที่ตอบสนองความต้องการของบุคคลต่าง ๆ อย่างชัดเจน มีการรายงานผลการปฏิบัติตามนโยบาย สนับสนุน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ส่งเสริมบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการรับผิดชอบงานด้านการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรส่งเสริมสนับสนุนในด้านงบประมาณ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสี่วนเวດล้อมและความปลอดภัย เช่น การทำความสะอาด การซ่อมบำรุงอาคารสถานที่ เครื่องเล่น ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมต่อการใช้งาน ให้มีความเหมาะสมกับการจัดประสบการณ์ของเด็กอย่างต่อเนื่อง

3.3 ด้านรายได้ ศูนย์พัฒนาเด็กควรสร้างความตระหนักให้ครุยมรับสภาพ การปฏิบัติงานในปัจจุบันที่สอดคล้องกับค่าตอบแทนที่ได้รับ โดยให้ความสำคัญกับการมุ่งเน้น ส่งเสริมคุณภาพในการพัฒนาตนเองเพื่อความสำเร็จของงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะได้ พัฒนาและสามารถส่งเสริมการเลื่อนตำแหน่งและค่าตอบแทนที่สูงขึ้น

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครุศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านความมั่นคงในการทำงาน ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่ง หน้าที่การทำงาน และด้านการได้รับความสำเร็จ ที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เนื่องจากปัจจุบันครุของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความมั่นคงในอาชีพและมีสวัสดิการต่าง ๆ ที่น่าพอใจ เช่น กองทุนบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ สหกรณ์ออมทรัพย์ครุ เงินประจำตำแหน่งต่างๆ ตลอดทั้งในปัจจุบันมีการ ปฏิรูปโครงสร้างการบริหารงานในหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใหม่เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการบริหารงานด้านการศึกษา ทำให้การบริหารงบประมาณ บุคลากร การเพิ่ม ขั้นเงินเดือนให้สูงขึ้นอีกทั้งการประเมินผลงานของครุแต่ละคนเพื่อเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งใน ปัจจุบันหลักเกณฑ์และมาตรฐานในการประเมินครุเพื่อเป็นหลักในการเลื่อนขั้นเลื่อนเงินเดือนนั้น ใช้การเสนอผลงานทางวิชาการเป็นหลักที่ให้ครุทุกคนมีโอกาสที่จะได้แสดงผลงานทางวิชาการ ของตนเอง นอกจากนี้ในการปฏิบัติงานปัจจุบันศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่าง ๆ ได้นำการปฏิบัติงาน ตามนโยบายที่เน้นการศึกษาและการพัฒนาอย่างชัดเจนทำให้ครุและผู้เกี่ยวข้องให้ความสำคัญ และเข้าร่วมในการดำเนินงานและสนับสนุนงานอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้แรงจูงใจในการ ปฏิบัติงานของครุศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการวิจัยของ ยุพดี มันตรีดิลก (2557 : 123-125) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจ ในการปฏิบัติงานของครุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคามเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครุ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก พินิจ เมฆะสุวรรณ (2550 : 130-132) ได้ทำการวิจัย เรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครุ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครุในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยภาพรวมทุกด้าน พบว่า มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ประสบ ภาเรือง (2551 : 89-91) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครุเทศบาล จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก โภมล บัวพร (2553 : 57-74) ได้ศึกษาระดับ แรงจูงใจในการปฏิบัติงานและเปรียบเทียบ ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครุโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าครุโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก เย็นทัศน์ แสงวิเศษ (2553 : 89 - 93) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการ

ปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบร่วม มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ศศิธร นาสารี (2555 : 134 - 137) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชื่องในจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ณ ณอมรรัฐ ชาลอดีศ (2550 : 82-87) ได้ทำการวิจัยเรื่อง chwun และกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับระดับช่วงและกำลังใจ ในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก สุวนีย์ ฤทธิ์สถาพร (2556 : 100) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาแรงจูงใจในการ ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ครู ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ ในระดับมาก และวัลภา พวงปัญญา (2556 : 94 - 95) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการ ทำงานของข้าราชการครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการครูสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ ในระดับมาก ด้านฐานะความมั่นคงในงาน ด้านการมีส่วนร่วมกับชุมชน ด้านความสำเร็จในงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ และด้านนโยบายการบริหารและการนิเทศ

2. ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามขนาดขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และประสบการณ์ในการทำงาน พบร่วม

2.1 ครูที่ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็น ต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่ผลการวิจัยเป็น เช่นนี้เนื่องจากในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละแห่งจะมีรูปแบบการดำเนินงานที่ไม่ แตกต่างจากศูนย์อื่นโดยยึดรูปแบบการบริหารที่ทางหน่วยงานกำหนดมา เพื่อให้ประสิทธิภาพ ตามความมุ่งหมาย โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งจะต้องให้การอุดหนุนด้าน งบประมาณ และบุคลากรที่เหมาะสม ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเกิด ประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการวิจัยของศศิธร นาสารี (2555 : 134 - 137) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชื่องในจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีขนาดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมและ รายด้านไม่แตกต่างกัน ณรงค์ สิมลา (2554 : 53-55) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตาก เขต 2

ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ประسنค์ ภาเรือง (2551 : 89-91) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครุเทศบาลจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า พนักงานครุเทศบาลจังหวัดอุบลราชธานีจำแนกตามขนาดองค์กรที่ต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ถนนรัชช ชลอเลิศ (2550 : 82-87) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ชรัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบชรัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีชรัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน และพินิจ เมฆะสุวรรณ (2550 : 130-132) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานจำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติ โดยภาพรวมแล้วในแต่ละด้านมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจากครูที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเข้าใจในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยยึดแนวปฏิบัติตามแนวทางการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เกิดประสิทธิภาพ และนอกจากนี้ครูที่ปฏิบัติงานในระยะเวลาที่นานนั้นทำให้มีความรู้สึกว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความมั่นคง พร้อมทั้งได้ถ่ายทอดความรู้ไม่สู่ครูที่มีการปฏิบัติงานเป็นระยะน้อยซึ่งเป็นการสร้างความมั่นคงในงานให้ครูที่ปฏิบัติงานน้อยเกิดความมั่นใจที่ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไปไม่ติดที่จะเปลี่ยนงาน อีกทั้งการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสร้างความมั่นใจให้กับครูที่ปฏิบัติงาน ได้รับการยกย่อง ชมเชย นับถือจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน จนก่อให้เกิดความชำนาญในหน้าที่ที่ตนเองปฏิบัติอยู่ สอดคล้องกับการวิจัยของยุพดี มนตรีติลก (2557 : 123-125) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหาสารมาเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ระดับแรงจูงใจของครูที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน จำแนกตามตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ศศิธร นาสารี (2555 : 134 - 137) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชียงในจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และณรงค์ สิมลา (2554 : 53-55) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาค เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน วันเพ็ญ เลี้ยงถนน (2553 : 65) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน ระดับอาชีวศึกษา

เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน โภมล บัวพรอม (2553 : 57-74) ได้ศึกษา ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มี ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ประسنค์ ภาเรือง (2551 : 89-91) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครู เทศบาลจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า พนักงานครู เทศบาลจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน และ พนิจ เมฆะสุวรรณ (2550 : 130-132) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู ที่มีต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยภาพรวมมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้เนื่องจากครูที่มีประสบการณ์ในการ ทำงานน้อยยังมีประสบการณ์ในงานต่าง ๆ ไม่ครบถ้วนงาน จึงมีความต้องการที่ปฏิบัติอย่างจริงจัง น้อยกว่าครูที่มีประสบการณ์ในงานต่าง ๆ ไม่ครบถ้วนงาน จึงมีความต้องการที่ปฏิบัติอย่างจริงจัง น้อยกว่า เช่น เนื่องจากบทบาทหน้าที่ในการสอนแล้วครูของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังมีหน้าที่อื่น ๆ อีก เช่น งานบุคลากรและการบริหารจัดการ งานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร งานธุรการ การเงิน และพัสดุ เป็นต้นซึ่งแต่ละงานต้องอาศัยประสบการณ์การฝึกฝนจึงสามารถปฏิบัติได้อย่างมี ประสิทธิภาพดังนั้นจึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี และ 6 – 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไปซึ่งมีประสบการณ์มาก จึงเข้าใจระบบการทำงานทั้งหมดจนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ แนวคิดของไฮร์เซอร์เบอร์ก (Herzberg. 1959 : 72-74) ที่ได้กล่าวว่า ลักษณะงาน (Work itself) เป็นความรู้สึกที่มีต่องาน งานมีความน่าสนใจ ท้าทายความสามารถ มีความคิดสร้างสรรค์ การส่งเสริม หรือกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานมีความตื่นตัว มีโอกาสได้เรียนรู้สิ่งใหม่ และมีความผูกพันกับงาน และ ฮัชชิสัน (Hutchison. 2003 : 4289-A) ได้วิจัยเกี่ยวกับการวัดความพึงพอใจในการทำงานของ บุคลากรในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะของงานที่ทำเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจใน การทำงานมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของพนิจ เมฆะสุวรรณ (2550 : 130-132) ได้ทำการ วิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีแรงจูงใจด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอแก้งคร้อ จังหวัดขัยภูมิ สรุปได้ว่า ด้านนโยบาย และการบริหารงานควรมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้ชัดเจน มีการกำหนดนโยบายต่าง ๆ ที่ตอบสนองความต้องการของบุคคลต่าง ๆ อย่างชัดเจน มีการ

รายงานผลการปฏิบัติต้านนโยบาย สันับสนับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ส่งเสริมบุคคล ที่มีความรู้ความสามารถในการรับผิดชอบงานด้านการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ควรส่งเสริมสันับสนับในด้านงบประมาณ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย เช่น การทำความสะอาด การซ่อมบำรุงอาคารสถานที่ เครื่องเส่นต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมมต่อ การใช้งาน ให้มีความเหมาะสมกับการจัดประสบการณ์ของเด็กอย่างต่อเนื่อง และด้านรายได้ ควรสร้างความตระหนักให้ครูยอมรับสภาพการปฏิบัติงานในปัจจุบันที่สอดคล้องกับค่าตอบแทนที่ได้รับ โดยให้ความสำคัญกับการมุ่งเน้นส่งเสริมคุณภาพในการพัฒนาตนเองเพื่อความสำเร็จของ งานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะได้พัฒนางานและสามารถส่งเสริมการเลื่อนตำแหน่งและ ค่าตอบแทนที่สูงขึ้นที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจากในการส่งเสริมให้พนักงานหรือบุคคลต่าง ๆ ตั้งใจปฏิบัติงาน องค์กรหรือหน่วยงานนั้นจะต้องสร้างแรงจูงใจ เช่น สันับสนับให้พนักงานมี ความก้าวหน้าในงาน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานที่มีความสำคัญ ได้รับการส่งเสริมด้านความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ อย่างเพียงพอ ให้มุ่งมั่นในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ซึ่งกิจกรรม ดังกล่าวข้างต้นจะส่งเสริมให้บุคคลปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการ ขององค์กร ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับการวิจัยของศศิธร นาสารี (2555 : 134 - 137) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเชื่องในจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการสร้าง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น อำเภอเชื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี ควรดำเนินการในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านความก้าวหน้า ในการ ประเมินให้เป็นพนักงานส่วนท้องถิ่นทุกคนที่มีคุณสมบัติ ด้านเงินเดือนและ ผลประโยชน์เกือกถูก ปรับเงินเดือนตามมาตรฐานศึกษาและด้านนโยบายการบริหารงาน ทุนในการ ฝึกอบรม และธีรยา วงศ์สุวรรณ (2556 : 83-85) ได้ทำการวิจัย เรื่อง แรงจูงใจในการ ปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้เกิดขึ้นต่อกฎเพื่อทำให้ครูมีความพอดีใน การปฏิบัติงาน และทำให้เกิดแรงจูงใจในการพัฒนางานให้เกิดประสิทธิภาพและทำให้งานสำเร็จ ไปได้ด้วยดี ควรส่งเสริมในด้านความก้าวหน้าของงาน สันับสนับการเลื่อนตำแหน่ง พัฒนา คุณภาพการปฏิบัติงานให้สอดรับการผลการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ยุพดี มนตรีติลักษณ์ (2557 : 123-125) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการพัฒนา แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สถานศึกษาควรกำหนดงานความรับผิดชอบให้บุคลากร ความรู้ ความสามารถ สร้างความตระหนักรู้ให้ครูยอมรับสภาพการปฏิบัติงานในปัจจุบัน โดยให้ ความสำคัญกับการมุ่งเน้นส่งเสริมคุณภาพในการพัฒนาตนเองเพื่อความสำเร็จของงานอย่างมี ประสิทธิภาพ ส่งเสริมการอบรมให้ครูได้รับความรู้ ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมการทำงานเป็นทีม ให้ครูได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและร่วมแก้ไขปัญหาที่ เกิดขึ้นภายใต้เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ภายในองค์กร พนิจ เมฆะสุวรรณ (2550 : 130-132) ได้

ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ควรส่งเสริม สนับสนุนได้เลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้นและได้รับเงินวิทยฐานะทันทีที่ได้รับอนุมัติให้เลื่อนวิทยฐานะ รองลงมา คือ ผู้บังคับบัญชาครรภ์ปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชา โดยใช้ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล และส่งเสริมให้ครูได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการบริหารงานทุกขั้นตอนตามลำดับ และวัลภา พวงปัญญา (2556 : 94 - 95) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด แรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการครูประกอบด้วยการแนะนำให้บุคคลรู้จักคิด รู้จักตนเอง โดยการกระตุนให้รู้จักเป้าหมายในการทำงาน และเป็นแบบอย่างที่ดีในการครองตน ครองคน ครองงาน พัฒนาตนเองเปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น การสร้างขวัญและกำลังใจยกย่องเชิญทั้งก่อนทำงาน ขณะทำงาน และเมื่อปฏิบัติงาน ควรมีการสร้างกระบวนการการทำงาน แบบที่มีงานมีการนิเทศและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อปรับปรุงและพัฒนางาน และถอนมรรภ ชະลอเดิศ (2550 : 82-87) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาผู้บริหารควรเน้นการบริหารงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานกันเป็นทีม ควรสับเปลี่ยนให้ครูทุกคนได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานหากความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาพัฒนาโรงเรียนของตนเอง ควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาทางการศึกษาเกี่ยวกับองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อให้ครูนำไปใช้ในการเรียนการสอนและผู้บังคับบัญชาไม่มีความชัดเจนในการกำหนดนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับสถานที่ทำงาน มีเครื่องมือ และวัสดุสนับสนุนและบุคลากรเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้ายของด้าน ดังนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบควรสนับสนุนในด้านงบประมาณเพื่อจัดซื้อวัสดุต่าง ๆ ให้เพียงพอ ต่อความต้องการในการใช้งาน หรือขอความร่วมมือจากบุมชนให้เข้ามาช่วยเหลือในการซ่อมแซม เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ห้องเรียน รั้ว บันได เป็นต้น

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านรายได้ เกี่ยวกับรายได้ที่ได้รับเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ อยู่และเพียงพอ กับรายจ่าย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้ายของด้าน ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนไป ค่าครองชีพสูงขึ้นทำให้ครูต้องมีภาระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ มากขึ้น ดังนั้นครุต้องรู้จักวางแผนการใช้เงินให้เหมาะสมกับสภาพการดำเนินชีวิต

1.3 ผลการวิจัยพบว่า ครุศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อแรงจูงใจในด้านนโยบายและการบริหารงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน และด้านรายได้อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดทำนโยบาย การบริหารงานที่เน้นการมีส่วนร่วมเปิดโอกาสให้บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานแสดง

ความคิดเห็นต่อนโยบายการบริหารอย่างอิสระ สนับสนุนให้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ
สภาพแวดล้อมการทำงานที่เน้นการทำงานเป็นทีม และนอกจากนี้ควรส่งเสริมสนับสนุนในด้าน
สวัสดิการ การช่วยเหลือในด้านการกู้ยืมเงินฉุกเฉินในรูปแบบต่าง ๆ ให้บุคลากรสามารถนำไปใช้
ในการดำเนินชีวิตได้ และนอกจากนี้ควรสนับสนุนการฝึกอบรมในด้านต่าง ๆ มากยิ่งขึ้นเพื่อ
สนับสนุนให้บุคลากรเกิดแรงจูงใจ และแรงกระตุ้นในการปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ของแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
กับคุณภาพงาน ปริมาณงานหน้าที่ของแต่ละคน เพื่อทำให้การประเมินผลการปฏิบัติงาน
น่าเชื่อถือ และได้รับการยอมรับมากขึ้น

2.2 ควรศึกษาสมรรถนะในการปฏิบัติงานด้านผลสำเร็จในการผลิตสื่อการเรียน
การสอนที่พัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม

